

*Załącznik nr.1
do uchwały Nr XXXII/259/05
Rady Powiatu w Krasnymstawie
z dnia 24 listopada 2005r.*

Wieloletni program współpracy samorządu Powiatu Krasnostawskiego z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego

1. Wstęp

Organizacje pozarządowe są ważnym ogniwem społeczeństwa obywatelskiego. Obok sektora gospodarczego i sektora władzy publicznej, jako trzeci sektor stanowią fundament nowoczesnego państwa.

Działalność organizacji pozarządowych stanowi bazę dla rozwoju społeczności lokalnej, gdyż to one właśnie skupiają najaktywniejszych i najbardziej wrażliwych na sprawy społeczne obywateli danego środowiska. Dlatego też, aby zapewnić lepsze warunki funkcjonowania organizacji pozarządowych, administracja publiczna, zarówno rządowa jak i samorządowa, wspiera podejmowane przez te organizacje inicjatywy.

Priorytetem samorządu powiatu krasnostawskiego jest jak najlepsze zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej, którą tworzą mieszkańcy powiatu. Aktywna współpraca z organizacjami pozarządowymi i liderami środowisk lokalnych jest jednym z elementów efektywnego kierowania powiatem.

Prowadzenie działalności we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego jest realizacją konstytucyjnej zasady pomocniczości, zgodnie z którą państwo powinno wykonywać tylko te zadania, które nie mogą być realizowane przez podmioty znajdujące się bliżej obywatela. Podmiotami znajdującymi się jak najbliżej obywatela są przede wszystkim organizacje pozarządowe. Zarówno organizacje pozarządowe i samorząd terytorialny łączy wspólny cel, jakim jest zaspokojenie potrzeb mieszkańców.

W celu określenia czytelnych reguł współpracy pomiędzy Powiatem a organizacjami pozarządowymi Powiat Krasnostawski opracowuje wieloletni

program współpracy samorządu Powiatu Krasnostawskiego z organizacjami pozarządowymi, który ma określić zasady oraz formy tej współpracy. Docelowo opierać się ona będzie na zasadach: pomocniczości i suwerenności stron, partnerstwie, efektywności oraz jawności.

Rozwój partnerstwa pomiędzy powiatem a organizacjami należącymi do trzeciego sektora stał się istotnym elementem strategii rozwoju Powiatu Krasnostawskiego. Współpraca wszystkich zainteresowanych stron przyczyni się do wzmocnienia procesu odbudowy społeczeństwa obywatelskiego.

2. Postanowienia ogólne

Ilekoć w wieloletnim programie współpracy samorządu Powiatu Krasnostawskiego z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego jest mowa o:

- a) podmiotach prowadzących działalność pożytku publicznego** - należy przez to rozumieć podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego wymienione w art.3 ust.3 ustawy;
- b) ustawie** - rozumie się przez to ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873z późn. zm.);
- c) konkursie** - należy przez to rozumieć otwarty konkurs ofert na dotacje z budżetu na realizację zadań powiatu w danym roku budżetowym;
- d) programie** - należy przez to rozumieć wieloletni program współpracy samorządu Powiatu Krasnostawskiego z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

3. Cele współpracy

Celem głównym programu jest kształtowanie demokratycznego ładu społecznego w środowisku lokalnym, poprzez budowanie partnerstwa między administracją samorządową i organizacjami pozarządowymi.

Cele szczegółowe programu:

- a) Wypracowanie wieloletniego modelu lokalnej współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi a jednostkami samorządu terytorialnego;
- b) Tworzenie warunków do zwiększenia aktywności społecznej mieszkańców powiatu;
- c) Wprowadzenie nowatorskich i bardziej efektywnych działań na rzecz mieszkańców i innych podmiotów;
- d) stworzenie warunków zainteresowanym podmiotom do udziału przy tworzeniu programu współpracy;
- e) umożliwienie organizacjom pozarządowym indywidualnego wystąpienia z ofertą realizacji projektów konkretnych zadań publicznych należących do sfery zadań publicznych powiatu;
- f) zapewnienie efektywnego wykonywania zadań publicznych wynikających z przepisów prawa przez włączenie do ich realizacji organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego;
- g) budowanie partnerstwa między administracją publiczną i organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego działającymi na obszarze powiatu poprzez wspieranie tych organizacji w realizacji ważnych celów społecznych;
- h) realizacja zapisów Strategii Rozwoju Powiatu Krasnostawskiego i Planu Rozwoju Lokalnego.

Cele programu powinny być realizowane poprzez:

- a) Równy dostęp do informacji oraz wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i współdziałaniu w celu zharmonizowania tych kierunków.
- b) Konsultowanie z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji, wykorzystując zasady dialogu społeczno-obywatelskiego.
- c) Zlecanie realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego poprzez powierzanie wykonania zadań publicznych, wraz z udzielaniem dotacji na finansowanie ich realizacji lub wspieranie wykonywania zadań publicznych wraz z udzielaniem dotacji na ich dofinansowanie.

4. Zasady współpracy

Współpraca powiatu z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego opiera się na zasadach:

1. pomocniczości;
2. suwerenności stron;
3. partnerstwa;
4. efektywności;
5. uczciwej konkurencji;
6. jawności.

W myśl zasady pomocniczości oraz suwerenności stron organy samorządu, respektując odrębność i suwerenność zorganizowanych wspólnot obywateli, uznają ich prawo do samodzielnego definiowania oraz rozwiązywania problemów i w takim zakresie współpracują z tymi organizacjami oraz wspierają ich działalność.

Zgodnie z zasadą partnerstwa organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego na zasadach i w formie określonej

w ustawie oraz według trybu wynikającego z odrębnych przepisów, uczestniczą w identyfikowaniu i definiowaniu problemów społecznych, wypracowaniu sposobów ich rozwiązania oraz wykonaniu zadań publicznych.

Kierując się zasadą efektywności organy samorządu powiatowego, przy zlecaniu organizacjom pozarządowym oraz podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego zadań publicznych, dokonują wyboru najefektywniejszego sposobu wykorzystania środków publicznych, przestrzegając zasad uczciwej konkurencji oraz z zachowaniem wymogów określonych w art. 25 i art. 28 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Mając na względzie zasadę jawności i uczciwej konkurencji organy samorządu powiatowego udostępniają współpracującym z nimi organizacjom pozarządowym oraz podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego informacje o zamiarach, celach i środkach przeznaczonych na realizację zadań publicznych oraz o kosztach realizacji zadań.

5. Formy współpracy

Współpraca Powiatu z podmiotami programu może przyjmować następujące formy:

1. zlecenia podmiotom programu realizacji zadań publicznych na zasadach określonych w ustawie (powierzenie lub wspieranie wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji);
2. wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania w celu zharmonizowania tych kierunków;
3. konsultowania z podmiotami programu, odpowiednio do zakresu ich działania, projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych podmiotów;
4. tworzenia wspólnych zespołów i komisji o charakterze doradczym i konsultacyjnym;

5. promocji organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego w mediach oraz za pomocą innych dostępnych dla powiatu form przekazu.

Powiat może także udzielać podmiotom programu pomocy, w szczególności w postaci:

- umożliwiania organizacjom, nie dysponującym własnym lokalem, korzystania z sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Krasnymstawie na organizowanie spotkań i szkoleń o charakterze otwartym;
- organizowania szkoleń i konsultacji z zakresu pozyskiwania funduszy zewnętrznych, w celu zwiększenia profesjonalizmu podejmowanych działań;
- promocji najskuteczniejszych i efektywnych rozwiązań realizowanych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego;
- wspólne aplikowanie o środki pozabudżetowe;
- utworzenie i aktualizowanie w Starostwie bazy danych krasnostawskich organizacji pozarządowych oraz podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego działających na terenie powiatu;
- wspólną działalność szkoleniową na rzecz podniesienia sprawności sektora pozarządowego - w zależności od potrzeb organizacji;
- uczestnictwo we wspólnych inicjatywach organizowanych zarówno przez organy powiatu krasnostawskiego jak i organizacje pozarządowe.

6. Zlecanie realizacji zadań

1. Zlecanie realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym oraz podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego obejmuje w pierwszej kolejności te zadania, które roczny program współpracy Powiatu Krasnostawskiego z organizacjami pozarządowymi oraz z podmiotami

prowadzącymi działalność pożytku publicznego określa jako priorytetowe w danym roku.

2. Wspieranie oraz powierzanie realizacji zadań odbywa się po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert, chyba że przepisy odrębne przewidują inny tryb zlecenia lub dane zadanie można realizować efektywniej w inny sposób określony w przepisach odrębnych (w szczególności na zasadach i w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych) .
3. Zasady i tryb przyznawania dotacji podmiotom programu określa ustawa oraz akty wykonawcze.
4. Dotacje, o których mowa w ustawie uzyskane z budżetu Powiatu nie mogą być wykorzystywane na:
 - a) budowę, zakup i remont budynków oraz pomieszczeń, zakup gruntów;
 - b) działalność gospodarczą organizacji pozarządowych i podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego;
 - c) działalność polityczną, religijną i światopoglądową;
 - d) na regulowanie wcześniej poniesionych wydatków;
 - e) udzielenie pomocy finansowej osobom fizycznym lub prawnym.

7. Obszary współpracy

Za priorytetowe zadania Powiatu do realizacji w latach 2006 - 2010 we współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego przyjmuje się:

1. w zakresie pomocy społecznej i wspierania osób niepełnosprawnych:
 - pomoc osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej;

- zapewnienie opieki dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu wielofunkcyjnych realizujących zadania placówek socjalizacyjnych oraz interwencyjnych funkcjonujących na terenie Powiatu Krasnostawskiego;
 - prowadzenie stacjonarnego domu pomocy społecznej dla osób niepełnosprawnych fizycznie (ociemniałych kobiet) na terenie Powiatu Krasnostawskiego.
2. W zakresie krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży:
- pomoc i wspólna organizacja imprez i wyjazdów, których celem będzie popularyzacja aktywnego spędzania wolnego czasu.
3. W zakresie ochrona i promocja zdrowia:
- organizowanie konkursów i konferencji promujących zdrowy styl życia.
4. Działania wspomagające rozwój wspólnot i społeczności lokalnych.
5. W zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji:
- wspieranie działań na rzecz upowszechniania kultury;
 - wspieranie przedsięwzięć artystycznych (w tym rękodzielnictwa) o charakterze lokalnym;
 - wspieranie działań mających na celu prezentację osiągnięć kulturalnych w regionie, województwie, kraju i poza jego granicami.
6. W zakresie upowszechnianie kultury fizycznej i sportu:
- pomoc przy organizacji imprez o charakterze sportowym, rekreacyjnym i turystycznym;
 - nadanie większej niż dotąd rangi powiatowym imprezom sportowym i rekreacyjnym;
 - opracowania wspólnie z przedstawicielami gmin programów imprez rekreacyjno - sportowych mogących być wizytówką powiatu;

7. w zakresie promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy:

- tworzenia nowych miejsc pracy na terenie Powiatu Krasnostawskiego lub wspieranie tego typu inicjatyw;
- promocja i wspieranie funkcjonowania małych i średnich przedsiębiorstw;
- wsparcie szkoleniowe i informacyjne podmiotów programu działających na rzecz rynku pracy;
- szkolenia osób bezrobotnych w celu zmiany kwalifikacji zawodowych;
- doradztwo zawodowe w zakresie wsparcia psychologicznego i prawnego osób bezrobotnych.

8. w zakresie działalności wspomagającej rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości:

- organizowanie konferencji i szkoleń dla przedsiębiorców.

8. Podmioty realizujące Program

1. Za przebieg programu zgodnie z jego założeniami ze strony Powiatu odpowiadają:

a) Rada Powiatu - w zakresie:

- uchwalania dokumentów strategicznych i operacyjnych kształtujących współpracę z organizacjami;
- kreowania polityki społecznej;
- ustalania w ramach rocznych programów współpracy priorytetowych zadań publicznych przewidzianych do realizacji wspólnie z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego;

- b) Komisje stałe Rady Powiatu - w zakresie współdziałania z organizacjami odpowiednio do zakresów działania poszczególnych komisji;
 - c) Zarząd Powiatu - w zakresie dysponowania środkami wydzielonymi w budżecie powiatu na współpracę z organizacjami, zgodnie z obowiązującymi przepisami;
 - d) poszczególne wydziały i samodzielne stanowiska starostwa - w zakresie bieżącej współpracy z organizacjami pozarządowymi, odpowiednio do zakresu merytorycznego działania;
 - e) Koordynator ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi powołany przez Starostę Krasnostawskiego poprzez:
 - utrzymywanie bieżących kontaktów pomiędzy Powiatem a organizacjami;
 - koordynowanie współpracy;
 - ocena wniosków złożonych przez organizacje pozarządowe pod względem formalnym;
 - obsługa zespołu konsultacyjnego;
 - inicjowanie wspólnych przedsięwzięć.
2. Ze strony organizacji pozarządowych działających na terenie Powiatu Krasnostawskiego w realizację programu zaangażowane są wszystkie organizacje zainteresowane współpracą z powiatem.
3. Zespół konsultacyjny ds. współpracy z organizacjami pozarządowymi powołany przez Radę Powiatu na okres kadencji.
- a) Zespół konsultacyjny składa się z:
 - trzech pracowników Starostwa;
 - trzech radnych powiatowych;
 - trzech przedstawicieli organizacji pozarządowych.

b) Do zadań Zespołu należy:

- opiniowanie wniosków organizacji pozarządowych o przyznanie dotacji lub udzielenie innej formy pomocy;
- proponowanie i inicjowanie nowych form i zasad współpracy;
- ocena realizacji wieloletniego i rocznego programu współpracy i przedstawianie wniosków Zarządowi, Radzie Powiatu oraz na ogólnym spotkaniu organizacji pozarządowych raz w roku;
- wnioskowanie o dokonanie zmian w programie;
- stałe monitorowanie współpracy samorządu powiatu z organizacjami pozarządowymi.

c) Regulamin pracy Zespołu:

- Zespół ma na celu zapewnienie udziału podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego w działaniach programowych samorządu powiatu;
- Zespół na pierwszym spotkaniu wybiera ze swego grona Przewodniczącego bezwzględną większością głosów;
- Zespół zbiera się na wniosek trzech członków Zespołu konsultacyjnego działających w porozumieniu;
- członkowie Zespołu informowani będą o terminie spotkania co najmniej na 7 dni roboczych przed planowanym spotkaniem;
- w spotkaniu zespołu uczestniczyć musi co najmniej pięć osób;
- spotkania Zespołu prowadzone są przez Przewodniczącego lub wyznaczoną przez niego osobę;
- członkowie nie otrzymują wynagrodzenia za pracę w Zespole
- w pracach zespołu oceniających wnioski o dofinansowanie i dotacje nie mogą brać udziału osoby związane z podmiotami wnioskującymi o dotacje, tj. takie, które uzyskują w nich przychody,

są członkami władz podmiotów ubiegających się o dotacje lub są członkami władz związków stowarzyszeń, do których należą podmioty ubiegające się o dotacje.

9. Monitorowanie współpracy

1. Uwagi, wnioski i propozycje dotyczące bieżącej realizacji programu, mogą być zgłaszane Zarządowi Powiatu za pośrednictwem zespołu konsultacyjnego.
2. Informacje z uwag, wniosków i propozycji, o których mowa w ust. 1, dotyczące realizowanych przez organizacje pozarządowe we współpracy z powiatem projektów, będą wykorzystywane do usprawnienia bieżącej współpracy oraz przedstawione Radzie Powiatu w sprawozdaniu rocznym z realizacji programu.
3. Miernikami efektywności programu w danym roku będą uzyskane informacje w szczególności dotyczące:
 - a) liczby organizacji pozarządowych podejmujących zadania publiczne na rzecz lokalnej społeczności;
 - b) liczby osób zaangażowanych w realizację zadań publicznych (w tym wolontariuszy);
 - c) liczby osób, które były adresatami różnych działań publicznych;
 - d) wysokości środków finansowych przeznaczonych z budżetu powiatu na realizację tych zadań;
 - e) łącznej wielkości środków finansowych i pozafinansowych zaangażowanych przez organizacje pozarządowe w realizację zadań publicznych na rzecz mieszkańców;
 - f) wysokości dofinansowania uzyskanego ze środków Unii Europejskiej i innych źródeł.
4. Ocena funkcjonowania wieloletniego i rocznych programów współpracy dokonana zostanie na spotkaniu przedstawicieli organizacji pozarządowych, zespołu konsultacyjnego i władz powiatu, które odbywać się będzie w czwartym kwartale każdego roku. Na spotkaniu wypracowany zostanie również program współpracy na następny rok.

10. Ogólne zasady finansowania

1. Program finansowany jest z budżetu Powiatu Krasnostawskiego. Stąd też podstawowym kryterium, decydującym o udzieleniu wsparcia dla organizacji, jest zgodność działalności statutowej z dziedziną zlecanego zadania oraz działalność na rzecz powiatu i jej mieszkańców.
2. O środki w ramach programu mogą ubiegać się wyłącznie organizacje, które prowadzą swoją działalność lub tę część działalności, która jest dotowana – dla mieszkańców Powiatu Krasnostawskiego.
3. Przekazanie środków nastąpi po zawarciu umowy na realizację zadania publicznego.
4. Wydatki związane z realizacją zadań, o których mowa w programie nie mogą przekroczyć kwoty środków finansowych zaplanowanych na ten cel w budżecie powiatu na dany rok.

Pozostałe kryteria oceny projektów

1) priorytet działalności

Podstawowe dziedziny, które w ocenie władz powiatu powinny być przede wszystkim realizowane przez działalność organizacji zostały opisane w rozdziale 7. Dodatkowo mogą być ustalane nowe dziedziny priorytetowe odrębną uchwałą Rady Powiatu po konsultacji z zespołem konsultacyjnym.

2) koszty projektu

Kolejnym kryterium wyboru projektu jest minimalizowanie kosztów budżetu i maksymalna efektywność wykorzystania środków. Preferowane w przyznawaniu dotacji powinny być te organizacje, które w sposób najbardziej efektywny wykorzystują dotację. Elementem oceny może być wkład własny organizacji i udział innych źródeł finansowania. Także zarządzanie finansami organizacji, struktura wydatków oraz stosowane procedury ewaluacyjne mogą być brane pod uwagę i oceniane jako czynnik wpływający na podejmowane decyzje.

3) *perspektywy kontynuacji programu i źródła jego finansowania*

Za szczególnie interesujące będą uznawane projekty perspektywiczne, tj. takie, które po okresie dotowania będą kontynuowane.

4) *dokonania organizacji*

Istotną pomocą w podejmowaniu decyzji są informacje o dotychczasowych dokonaniach organizacji, osiągniętych sukcesach i długofalowych efektach pracy. Informacje te czerpane będą z bazy krasnostawskich organizacji pozarządowych i innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego, a także ankiet złożonych przez organizacje do Starostwa Powiatowego.

5) *dotychczasowa współpraca z samorządem.*

Mając na uwadze priorytet poszerzania listy podmiotów współpracy, bierze się również pod uwagę dotychczasową merytoryczną współpracę organizacji z samorządem.

6) *współpraca z innymi instytucjami publicznymi.*

Współpraca organizacji z lokalnymi instytucjami publicznymi jest kryterium brany pod uwagę w ocenie aplikacji występujących o wsparcie w ramach programu współpracy.

11. Postanowienia końcowe

1. W zakresie nie uregulowanym niniejszym programem, do współpracy Powiatu z organizacjami pozarządowymi stosuje się odpowiednie przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96 poz. 873) wraz z aktami wykonawczymi.
2. Zmiany w programie mogą być dokonywane w trybie uchwały Rady Powiatu. Wniosek o dokonanie zmian może składać do Zarządu Powiatu Zespół konsultacyjny.